

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε,
Κυρία Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση εδώ και πολλά χρόνια έχει κυριευθεί από το φόβο της μεταρρύθμισης. Σήμερα, ενώ τα πανεπιστήμια λειτουργούν παγκοσμίως ως πηγή έρευνας και πρωτοποριακής γνώσης, τα ελληνικά πανεπιστήμια χαρακτηρίζονται από μία ανεξήγητη ατολμία. Φοβούνται τον ανταγωνισμό, Φοβούνται τη σύγκριση, Φοβούνται την αξιολόγηση. Οι στόχοι του νομοσχεδίου είναι συγκεκριμένοι: ουσιαστική αυτοδιοίκηση στο δημόσιο πανεπιστήμιο, ευελιξία στις αποφάσεις του, απόλυτη διαφάνεια στη λειτουργία του, αλλά και υποστήριξη των φοιτητών που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες.

Πρώτον και κυριότερο. Γίνεται πράξη η πλήρης αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων, τόσο σε οικονομικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Είναι ένα αίτημα της πανεπιστημιακής κοινότητας που γίνεται πραγματικότητα. Δεν είναι δυνατόν να συζητάμε για αξιολόγηση των πανεπιστημίων χωρίς την ουσιαστική αυτοδιοίκηση τους. Είναι αντιφατικό από τη μία να θέλουμε τα πανεπιστήμια υπόλογα για τις πράξεις τους και να απαιτούμε την αξιολόγηση τους, και από την άλλη να μην τους δίνουμε τη δυνατότητα και την ευελιξία να καθορίσουν τα ίδια τον προγραμματισμό τους.

Ένα άλλο, ιδιαίτερα σημαντικό σημείο του νομοσχεδίου, είναι η ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία των πανεπιστημίων.

- Η καθιέρωση τετραετούς ακαδημαϊκού προγραμματισμού,
- Η θεσμοθέτηση υποχρεωτικού Εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας,
- Η υποχρέωση των πανεπιστημίων να δημοσιοποιούν στοιχεία για όλες τις δραστηριότητες τους ακόμα και στο διαδίκτυο,

είναι πολύ σωστά μέτρα που θα αυξήσουν την διαφάνεια στα Α.Ε.Ι. στο μέγιστο βαθμό. Δεν είναι δυνατόν να συνεχισθεί αυτό που γίνεται μέχρι σήμερα. Να καταβάλει από τη μία ο φορολογούμενος χρήματα για την εκπαίδευση των παιδιών του, και από την άλλη, να μην γίνεται κανένας έλεγχος σχετικά με την

ανταποδοτικότητα αυτών των χρημάτων. Κάτι τέτοιο είναι δημοκρατικά και κοινωνικά απαράδεκτο. Επίσης ιδιαίτερα σημαντική σε αυτό το πλαίσιο είναι η πρόβλεψη στο άρθρο 19 για την κοινωνική λογοδοσία των Πανεπιστημίων.

Σχετικά με τα μέτρα του νομοσχεδίου για την υποστήριξη των φοιτητών που αντιμετωπίζουν οικονομικές ή άλλες δυσκολίες: Είναι πολύ σημαντικά, αλλά πιστεύω πως πρέπει να επεκταθούν ακόμα περισσότερο, ιδιαίτερα από τα ίδια τα πανεπιστήμια.

Θέλω να ευχαριστήσω εδώ την Υπουργό που έκανε δεκτή την τροπολογία μου, ώστε κάθε πανεπιστημιακό τμήμα να υποχρεούται πλέον να διαθέτει ειδική υπηρεσία για την υποστήριξη και των φοιτητών με αναπηρία. Γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι σήμερα δυστυχώς, στα περισσότερα πανεπιστήμια δεν υπάρχουν συγγράμματα σε γραφή Braille για τους τυφλούς φοιτητές, δεν υπάρχουν διερμηνείς στη νοηματική γλώσσα για τους κωφούς, ενώ οι φοιτητές με κινητικά προβλήματα δεν μπορούν να παρακολουθήσουν τις παραδόσεις των μαθημάτων, αφού οι υποδομές προσβασιμότητας στην πλειοψηφία των κτηρίων είναι απαράδεκτες. Η λειτουργία ειδικής υπηρεσίας υποστήριξης σε κάθε τμήμα πανεπιστημίου σίγουρα είναι μια σημαντική βοήθεια προς τους φοιτητές με αναπηρία.

Θα ήθελα να καταθέσω και μια νέα πρόταση στο άρθρο 13. Σχετικά με τις ανταποδοτικές υποτροφίες, προτείνω να προβλεφθούν στο άρθρο 13 , ανταποδοτικές υποτροφίες ειδικά για φοιτητές που προσφέρουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε φοιτητές με αναπηρία. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να δοθούν ανταποδοτικές υποτροφίες για αναγνώστες σε φοιτητές με προβλήματα όρασης, για διερμηνείς νοηματικής γλώσσας σε κωφούς φοιτητές ή για συνοδούς σε φοιτητές με κινητική αναπηρία. Με αυτή τη ρύθμιση, την ίδια στιγμή, θα δίνεται οικονομική ενίσχυση σε κάποιον φοιτητή με οικονομικές δυσκολίες, και κάποιος φοιτητής με αναπηρία θα μπορεί ευκολότερα, με τη βοήθεια του συμφοιτητή του, να ξεπεράσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Αυτός ο θεσμός πρέπει να σημειώσω ότι ήδη

εφαρμόζεται εδώ και πολλά χρόνια σε αρκετά πανεπιστήμια του εξωτερικού με μεγάλη επιτυχία.

Θέλω να επισημάνω ως ιδιαίτερα θετική την υποχρέωση των καθηγητών να διανέμουν σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο κάθε μάθημα τους κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων, αναλυτικό διάγραμμα μελέτης. Είναι καιρός επιτέλους να υιοθετηθεί αυτή η πρακτική που αποτελεί κανόνα σε όλα τα πανεπιστήμια των χωρών με τις οποίες θέλουμε να συναγωνιστούμε.

Θεωρώ επίσης πολύ θετική τη ρύθμιση που καθορίζει ότι κάθε εξάμηνο διαρκεί τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας, που καλύπτουν έναν ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων. Δεν είναι δυνατόν να γίνονται εκπτώσεις στο χρόνο διάρκειας της διδασκαλίας κατά περίπτωση, απλά για να ολοκληρωθεί ένα εξάμηνο σπουδών. Αυτά δεν γίνονται πουθενά στον κόσμο. Με τη νέα ρύθμιση επιτυγχάνεται και η συγκρισιμότητα των μαθημάτων, αλλά και μπορεί να εφαρμοσθεί ένα ενιαίο σύστημα πιστωτικών μονάδων. Συμφωνώ επίσης με τη ρύθμιση που προβλέπει ανώτατο όριο διάρκειας σπουδών και βάζει τέλος στο μοναδικό Ελληνικό φαινόμενο των «αιώνιων φοιτητών». Δεν είναι μόνο οικονομικό το ζήτημα, είναι και θέμα αναβάθμισης της θέσης και ποιότητας των Ελληνικών Πανεπιστημίων,. Σε σύγκριση με τα πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το προπτυχιακό δίπλωμα πρέπει να ολοκληρωθεί σε τρία ή τέσσερα ακαδημαϊκά έτη.

Για το θέμα του ακαδημαϊκού άσυλου: Με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου το ακαδημαϊκό άσυλο ενισχύεται ουσιαστικά. Το άσυλο όμως των ιδεών και της ελεύθερης έκφρασης. Το άσυλο των φοιτητών. Πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να δώσουμε επιτέλους το πανεπιστήμιο σ' αυτούς που τους ανήκει. Ελεύθερο από τις μειοψηφίες που το κλείνουν όποτε τους αρέσει. Ελεύθερο από τα εγκληματικά στοιχεία που λυμαινόνται καθημερινά τους χώρους του. Θεωρώ ότι το νομοσχέδιο, μέσα από τις ευέλικτες διαδικασίες που ορίζει, δίνει πολύ σωστά την εξουσία στα πανεπιστήμια να προστατεύσουν, αλλά και να οριοθετήσουν τους χώρους που θα ισχύει το άσυλο.

Κυρία υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Η αποστολή ενός σύγχρονου πανεπιστημίου είναι να προετοιμάζει τους αυριανούς επιστήμονες της χώρας. Επιστήμονες έτοιμους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Επιστήμονες που θα μπορούν να ανταγωνιστούν τουλάχιστον τους συναδέλφους τους από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Δυστυχώς το ελληνικό πανεπιστήμιο στη σημερινή του μορφή αδυνατεί να εκπληρώσει αυτή του την αποστολή. Αδυνατεί να παρακολουθήσει τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Υπερψηφίζω το σχέδιο νόμου, διότι με τις ουσιαστικές του ρυθμίσεις, είναι βέβαιο ότι θα δώσει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το χαμένο της προσανατολισμό. Ήρθε η ώρα να κάνουμε ένα βήμα μπροστά.

Ορισμένοι θεωρούν ότι η μεταρρύθμιση που συζητάμε σήμερα δεν είναι ρεαλιστική, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στην πράξη. Κάνουν μεγάλο λάθος. Σίγουρα το σχέδιο νόμου δεν θα λύσει τα προβλήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα σε 10 μέρες. Χρειάζεται χρόνος και αγώνας. Αυτόν τον αγώνα είμαστε αποφασισμένοι να τον δώσουμε μέχρι τέλους. Θα τον δώσουμε και θα τον κερδίσουμε. Η κυβέρνηση οφείλει να προχωρήσει την μεταρρύθμιση στην παιδεία όπως δεσμεύθηκε με το προεκλογικό της πρόγραμμα. Αυτό επιβάλλει ο σεβασμός προς τους πολίτες που την εμπιστεύθηκαν να κυβερνήσει τη χώρα.

Αυτοί που θέλουν τα πανεπιστήμια χώρους αδράνειας και συντήρησης θα μας βρουν απέναντι τους. Θα βρουν απέναντι τους την πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ